

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО РАДУ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У БІЛОЦЕРКІВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ НЕПЕРЕВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ
LMS «ПРОФОСВІТА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченю радою

Білоцерківського інституту неперевної
професійної освіти

«29» червня 2021 року протокол № 5

B.B. Сидоренко

ПОЛОЖЕННЯ
**ПРО РАДУ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У
БІЛОЦЕРКІВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ НЕПЕРЕВНОЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

Біла Церква 2021

УДК: 61:377.4

Рекомендовано до друку Вченю радою Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти (протокол № 5 від «29» червня 2021 року)

Автори-розробники:

Сидоренко Вікторія Вікторівна – директорка Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДЗВО «УМО» НАПН України, докторка педагогічних наук, професорка кафедри педагогіки, психології та менеджменту;

Кулішов Володимир Серігович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики професійної освіти та соціально-гуманітарних дисциплін БІНПО.

Ключові стейголдери:

Клочко Алла Олексіївна, президентка ГО «Результативний старт ультраактивного розвитку суспільства», кандидатка педагогічних наук, доцентка, тренерка, фасилітаторка програми «Активні Громадяни» Британської Ради в Україні;

Горошкова Лідія Анатоліївна, докторка економічних наук, академік Економічних наук України, вчений секретар секції 22 «Науки про Землю» Наукової ради МОН України, експертка Національного фонду досліджень України, професорка кафедри екології Національного університету «Києво-Могилянська академія»

ПОЛОЖЕННЯ ПРО РАДУ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У БІЛОЦЕРКІВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ НЕПЕРЕВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ. Вікторія Сидоренко, Володимир Кулішов, Алла Клочко, Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2021. 12 с.

Положення про Раду із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти є складником системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, що розроблено з метою визначення її функцій, складу, порядку організації роботи і взаємодії із внутрішніми та зовнішніми стейкголдерами, кафедрами і структурними підрозділами, окреслення відповідних прав, обов'язків та відповідальності.

Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є дорадчо-консультаційним органом, діяльність якої ґрунтуються на принципах колегіальності та гласності обговорення питань, які належать до її завдань, академічної добroчесності, прозорості, неупередженості, відкритості і достовірності інформації.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	5
2. МЕТА ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОБОТИ.....	8
3. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ РАДИ З ЯКОСТІ.....	9
4. СКЛАД РАДИ З ЯКОСТІ.....	10
Додаток А.	
Склад Ради з якості Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти.....	11

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про Раду із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Білоцерківському інституті неперервної професійної освіти (далі – Положення) розроблено з **метою визначення її функцій, складу, порядку організації роботи і взаємодії із внутрішніми та зовнішніми стейкголдерами, кафедрами і структурними підрозділами, окреслення відповідних прав, обов’язків та відповідальності.**

Положення затверджується Вченого радою Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти (далі – Інститут) і вводиться в дію наказом директора.

1.2. Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (далі – Рада з якості) є **дорадчо-консультаційним органом**, який утворюється наказом директора і відповідно до цього Положення розробляє стратегію Інституту у сфері забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

1.3. Діяльність Ради з якості ґрунтуються на принципах колегіальності та гласності обговорення питань, які належать до її завдань, академічної добросердечності, прозорості, неупередженості, відкритості і достовірності інформації.

1.4. У своїй діяльності Рада з якості керується чинним законодавством України, нормативною базою загальнодержавного та внутрішньоінститутського рівнів, локальними документами Інституту, зокрема Законом України «Про освіту»; Законом України «Про вищу освіту»; AA1000 Stakeholder Engagement Standard; ДСТУ ISO 9001:2009. Система управління якістю. Вимоги. Національний стандарт України; ISO 26000:2010 Керівництво з соціальної відповідальності; Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), 2015; Наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 11.07.2019 р. № 977; Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / авт.: В.М. Захарченко, В.І.Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / за ред. В.Г. Кременя. К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с.; Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання/ пер. з англ. Національного експерта з реформування вищої освіти Програми Еразмус+, д-ра техн. наук, проф. Ю.М. Рашкевича. Київ: ТОВ «Поліграф плюс», 2016. 80 с. тощо.

1.5. У Положенні терміни вживаються в такому значенні:

- **Академічна добросердечність** (academic integrity) – у широкому розумінні є відповідно до визначення Міжнародного Центру Академічної добросердечності (ICAI, 2013) це слідування академічною спільнотою принципам, що базуються на таких фундаментальних цінностях, як чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність, мужність за будь-яких обставин та у будь-яких умовах. Відповідно до законодавства України, «Академічна добросердечність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень» (ст.42 ЗУ «Про освіту»). Академічна свобода – самостійність і незалежність учасників

освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом.

- **Гарант освітньої програми** – це науково-педагогічний працівник, який/яка працює за основним місцем роботи, несе відповідальність за якість освітньої програми, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною чи спорідненою до освітньої програми спеціальністю, або належний досвід роботи в галузі. Призначення, права та обов'язки гаранта освітньої програми відносяться до автономії закладу вищої освіти. Цей працівник/працівниця може виступати гарантом лише однієї освітньої програми. Гарант освітньої програми може працювати на відповідній кафедрі. Дуальна освіта ґрунтуються на таких формах організації освітнього процесу, що поєднують, одного боку, навчання на території та за правилами ЗВО, а з іншого – безпосередньо на робочому місці: на виробництві, в установі, організації, або «в полі». Передбачає активну участь працедавців, насамперед у наданні можливостей здобувачам вищої освіти опановувати практичні навички, залученні викладачів-практиків, розвитку матеріально-технічної бази ЗВО, розробці нових методичних підходів.
- **Дуальна освіта** має на меті розвивати у здобувачів вищої освіти практичне розуміння особливостей своєї професії, адаптувати освітній процес у ЗВО до вимог ринку праці. Наявність елементів дуальної освіти не є обов'язковою при акредитації освітніх програм. Однак наявність таких елементів надає освітній програмі суттєві переваги.
- **Лідерство** у закладах вищої освіти є командним поняттям. Воно означає ініціативність, відповідальність, взаємну вимогливість, здатність самостійно приймати необхідні рішення на всіх рівнях управління ЗВО. Тобто кожен член інститутської громади (науково-педагогічний, здобувач вищої освіти, співробітник) є лідером, відповідальним за свій ЗВО в межах власної компетенції, а також згідно з місією та стратегією розвитку закладу. Особисті лідерські риси випускників закладів вищої освіти вітаються у будь-яких сферах суспільного життя. Тому лідерство також розглядається у контексті політики soft skills.
- **Моніторинг** – це відстеження, діагностика, прогнозування результатів діяльності учасників освітнього процесу в контексті забезпечення якості вищої освіти в Інституті за допомогою спеціальних методик і заходів, серед яких – опитування.
- **Наукова добросердість** (research integrity) – здійснення наукових досліджень у спосіб, який дозволяє іншим мати довіру до методів, що використовувалися, та до результатів, що одержані, а також додержання професійних стандартів.
- **Недостатня академічна якість** (poor academic quality, poor academic practice) – це академічний проступок, який характеризується наявністю помилок у цитуванні при загалом присутніх спробах автора робити посилання. Недостатня академічна якість належить до поганих практик цитування (наприклад, копіювання незначного за обсягом тексту, що запозичений із джерела без належного цитування у тексті при наявності джерела у

бібліографії, або включення незначного за обсягом тексту із посиланням, але без використання лапок), яких необхідно уникати.

- **Недбайливе цитування** (sloppy authorship, sloppy science) – недбайливе звернення до джерельної бази, що означає наявність спроби автора зробити посилання, проте зробленої недосконало, неохайно, недбайливо.
- **Процедура** (від лат. procedo – просуваюсь, проходжу) означає офіційно встановлений порядок здійснення освітньої діяльності в Інституті, послідовність дій стейкголдерів при здійсненні участі в освітньому процесі для внесенні пропозицій для покращення якості вищої освіти в Інституті.
- **Опитування** – методика вивчення думки репрезентативної сукупності респондентів (внутрішніх або зовнішніх стейкголдерів) щодо якості освітньої діяльності в Інституті.
- **Силабус** – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. У ньому представляються процедури (у т.ч. стосовно deadlines і принципів оцінювання), політики (включно з політикою академічної доброчесності) і зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною. Студент має зрозуміти, чого він/она зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від «здобування знань» і «одержання практичних навичок» до компетентностей, що їх може засвоїти студент, вивчаючи цей курс. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять. На відміну від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни, силабус створюється для студента.
- **Стейкголдери** (англ. Stakeholders) – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Іноді їх називають групами інтересів або групами впливу.
- **Студентоцентрований підхід (student-centered approach)** розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу. Протилежністю цього підходу є парадигма студента як об'єкта навчання, не спроможного на повноцінну агентність, а відтак такого, що потребує виховання і догляду. У цій парадигмі заклад вищої освіти патерналістично вирішує, що і як мають вчити студенти. Студентоцентрований підхід передбачає взаємоповагу між студентом і викладачем, реальну вибірковість дисциплін, участь студентів у системі внутрішнього забезпечення якості ЗВО та процесах акредитації освітніх програм, наявність процедур реагування на студентські скарги та ін. Посилується роль викладача як фасилітатора. Він не лише читає лекції, а й організовує інтерактивне спілкування, сприяє особистісному розвитку студентів, формує атмосферу взаєморозуміння і довіри.
- **Minor** – це мінімальний набір курсів, що дозволяє здобувачеві вищої освіти одержати загальну уяву з іншої галузі або спеціальності. Певний minor пропонується в рамках широкого переліку вибіркових дисциплін, згідно з відповідною політикою ЗВО.

- **Soft skills** (м'які навички, соціальні навички чи навички успішності) дозволяють випускникам ЗВО бути успішними на своєму робочому місці. До soft skills зараховують навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості deadline (вчасного виконання поставлених завдань), здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення, креативність тощо. Іноді до соціальних навичок також зараховують знання іноземних мов, в першу чергу англійської мови. ЗВО повинен мати власну політику стосовно розвитку soft skills у своїх здобувачів вищої освіти та викладачів. Ця політика також зумовлює співпрацю з працедавцями та випускниками, впливає на репутаційний капітал ЗВО. Іноді вживається синонімічний термін **transferable skills** (навички, що їх можна переносити). Мова йде про навички, що вважаються цінними на будь-якому робочому місці, незалежно від професійної сфери.

2. МЕТА ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОБОТИ

2.1. Мета діяльності Ради з якості – організація внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти відповідно до стратегії Інституту.

2.2. Рада з якості здійснює певні процедури (функції) у сфері забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти на рівні Інституту за відповідними напрямами, а саме:

2.2.1. Моніторинг змін у національному освітньому законодавстві та приведення у відповідність до нього локальних нормативних документів Інституту.

2.2.2. Організація та координація діяльності кафедр і структурних підрозділів Інституту для досягнення цілей і завдань у сфері забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

2.2.3. Розробка пропозицій щодо оптимізації організаційної структури Інституту на основі аналізу результативності та ефективності освітньої, наукової, методичної, організаційної діяльності структурних підрозділів (за результатами рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр; опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін та якості освітніх програм і науково-педагогічних працівників щодо внутрішнього забезпечення якості освіти в Інституті, ключових стейкголдерів щодо якості впровадження освітніх програм, конкурентоспроможності випускників на ринку праці тощо).

2.2.4. Погодження ліцензійних/акредитаційних справ, що подаються Інститутом до Міністерства освіти і науки України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

2.2.5. Експертиза освітніх програм у таких складниках: установлення відповідності освітніх програм державним стандартам і локальним нормативним документам Інституту; аналіз пропозицій робочих проектних груп із розроблення та науково-методичного супроводу освітніх програм щодо структури і змісту; періодичний перегляд освітніх програм з урахуванням пропозицій та зауважень зовнішніх і внутрішніх стейкголдерів; надання рекомендацій Вченій раді Інституту щодо затвердження освітніх програм та/або навчальних планів тощо..

2.2.6. Моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (організація опитувань здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників з питань якості організації освітнього процесу, академічної добросердісті; випускників інституту, представників ринку праці – з питань якості освітніх програм та підготовленості випускників до професійної діяльності; формування на підставі моніторингових досліджень рекомендацій щодо управлінських рішень з підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти).

2.2.7. Моніторинг якості кадрового забезпечення освітньої діяльності в Інституті, системи підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників відповідно до вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти до акредитації освітніх програм.

2.2.8. Моніторинг стану науково-методичного забезпечення навчальних дисциплін.

2.2.9. Аналіз науково-методичного супроводу акредитації освітніх програм і формування рекомендацій з планування кафедрами і структурними підрозділами Інституту (організаційно-методичної та науково-методичної) роботи щодо належного організаційного, наукового, методичного тощо забезпечення освітніх програм.

2.2.10. Аналіз результатів рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників і структурних підрозділів Інституту.

2.2.11. Аналіз результатів успішності здобувачів вищої освіти й узагальнення підсумків певних видів контролю.

2.2.12. Забезпечення ефективної системи дотримання принципів академічної добросердісті, запобігання та виявлення plagiatu в наукових роботах здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників, кваліфікаційних роботах здобувачів освіти; сприяння реалізації заходів щодо академічної добросердісті.

2.2.13. Забезпечення оприлюднення інформації щодо громадського обговорення освітніх програм, ступенів вищої освіти і кваліфікації, результатів оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, а також інших заходів системи забезпечення якості освіти в Інституті.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ РАДИ З ЯКОСТІ

3.1. Головою Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є директор, заступником – заступник директора з навчальної роботи.

3.2. Секретаря Ради з якості призначає директор відповідним наказом.

3.3. Робота Ради з якості здійснюється за планом, який складає на навчальний рік голова Ради (у разі його відсутності – заступник).

3.4. Формою роботи Ради з якості є засідання, які проводять не рідше ніж чотири рази на рік.

3.5. Матеріали засідань Ради з якості оприлюднюють на сайті Інституту або в інший спосіб.

3.6. Засідання Ради з якості вважають легітимним, якщо на ньому присутні не менше 2/3 членів Ради.

3.7. У засіданнях Ради з якості мають право брати участь запрошені особи.

3.8. Рішення Ради з якості приймають більшістю голосів членів Ради, присутніх на засіданні, і оформлюють протоколами, які підписує голова Ради (у разі його відсутності – заступник) та секретар. Кожен член Ради має один голос.

3.9. Рішення Ради з якості, які мають рекомендаційний характер, доводять до відома зацікавлених осіб та оприлюднюють на офіційному веб-сайті Інституту (<http://binpo.com.ua>).

4. СКЛАД РАДИ З ЯКОСТІ

4.1. Кількісний та персональний склад Ради з якості затверджується директором (додаток А). До складу Ради з якості обов'язково включають представників органів студентського самоврядування.

4.2. До складу Ради з якості входять представники кафедр та структурних підрозділів Інституту, за поданням кафедр – експерти із забезпечення якості вищої освіти (за спеціальністю), внутрішні та зовнішні стейкголдери, які здійснюють експертизу освітніх програм на основі результатів моніторингу виконання заходів внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти в Інституті, аналізу вимог законодавства, освітніх трендів, запитів ринку праці та роботодавців.

4.3. Для розгляду окремих питань у разі необхідності залучають, із правом дорадчого голосу, представників відповідних структурних підрозділів Інституту, профільних фахівців, експертів, роботодавців та інших стейкголдерів.

4.4. Рада з якості створює ситуаційні робочі групи (комісії) для здійснення роботи за окремими напрямами підготовки і попереднього розгляду питань, виконання покладених на Раду функцій.

4.5. Перелік, склад, статус та функції ситуаційних робочих груп (комісій) визначаються Радою з якості.

4.6. Головами ситуаційних робочих груп (комісій) є члени Ради з якості. До складу робочих груп (комісій) можуть залучати на постійній або тимчасовій основі інших висококваліфікованих науково-педагогічних працівників та співробітників Інституту, які не є членами Ради з якості. Робочі групи (комісії) проводять свою діяльність у формі робочих нарад і засідань, що скликають за потреби для вирішення актуальних питань, результати яких оформлюють відповідними протоколами.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Положення вводиться в дію наказом директора після його затвердження Вченою радою Інституту.

5.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом директора за рішенням Вченої ради Інституту.

**Склад Ради з якості
Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти**

1. Голова Ради з якості – директор.
2. Заступник голови – заступник директора з навчальної роботи.
3. Секретар Ради.

Представники за посадою:

4. Вчений секретар.
5. Завідувач кафедри педагогіки, психології та менеджменту.
6. Завідувач кафедри методики професійної освіти та соціально-гуманітарних дисциплін.
7. Завідувач кафедри технологій навчання, охорони праці та дизайну.
8. Завідувач навчального відділу.
9. Завідувач відділу сучасних технологій виробництва.
10. Начальник відділу інформаційно-технічного забезпечення навчального процесу.
11. Завідувач наукової бібліотеки.
12. Голова Об'єднаної ради студентського самоврядування.

Експерти із забезпечення якості вищої освіти від кафедр:

13. Експерти із забезпечення якості вищої освіти кафедри педагогіки, психології та менеджменту.
14. Експерти із забезпечення якості вищої освіти кафедри методики професійної освіти та соціально-гуманітарних дисциплін.
15. Експерти із забезпечення якості вищої освіти кафедри технологій навчання, охорони праці і дизайну.

Виборні представники студентського самоврядування (три особи).

